

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2009. év április hó 30. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt folyamatban volt büntetőügyben a **III. terhelt** által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Csongrád Megyei Bíróság Katonai Tanácsának KB.I.23/2007/53. számú ítéletét és a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának 6.Kbf.131/2007/9. számú ítéletét a III. terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 3000.- (háromezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I. A Csongrád Megyei Bíróság Katonai Tanácsa a 2007. október hó 24. napján kihirdetett KB.I.23/2007/53. számú ítéletével a III. r. terheltet bűnösnek mondta ki folytatólagosan, társtettesként elkövetett csalás büntetében és folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében. Ezért őt - végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett - 6 hónap börtönre és 50.000 forint pénzmellékbüntetésre ítélte azzal, hogy a pénzmellékbüntetést meg nem fizetése esetén 1000 forintonként kell 1 napi szabadságvesztésre átváltoztatni.

A VI. r. terhelttel egyetemlegesen kötelezte az alakulatnak kártérítés címén 1.414.716 forint, valamint kamatainak és a le nem rótt illeték megfizetésére.

A megállapított tényállás szerint az 1980-ban született a III. r. terhelt katonai középiskolában érettségizett. 1999-től teljesít katonai szolgálatot, büntetlen.

A III. r. terhelt - társaival együtt - a Zászlóaljnál teljesített szolgálatot.

A VI. r. terhelt az alakulat katonáival olyan lakásokra kötött bérleti szerződést, amelyek nem álltak a tulajdonában. Így 2001. márciusában bérleti szerződést kötött M. A.-né lakására I. r., valamint III. r. terhelttel. A szerződés alapján e terheltek a helyőrségparancsnoktól támogatást igényeltek. A helyőrségparancsnok a kérést teljesítette. Ennek keretében a III. r. terheltnak 2001. április 6. napjától havi 47.124 forint, majd a szerződés módosulása folytán 2002. május 1-től havi 50.800 forint albérleti támogatást engedélyezett.

A bérleti szerződés megkötésekor a VI. r. terhelt kezdeményezésére a III. r. és a VI. r. terhelt megállapodott abban, hogy az albérleti díjon fele-fele arányban osztoznak. A III. r. terhelt L.-ről járt be dolgozni, a szerződéssel bérelt lakást nem használta.

A hamis számlákat a VI. r. terhelt készítette. A bérleti szerződéstől eltérően a számlákon a lakás pontos címét - a 11-es vagy a 10-es lakás - nem jelölte meg. A számlákon megjelölt lakásban a III. r. terhelt nem lakott.

A III. r. terhelt a nevére szóló számlákat eljuttatta a pénzügyi szolgálathoz, amely azokat elszámolta és az albérleti díjat - az adó levonása után - a III. r. terheltnak kiutalta. E pénzen a III. r. és a VI. r. terhelt az előzetes megállapodásnak megfelelően megosztott.

III. r. terhelt 2003. december hó 15. napjáig összesen 1.414.716 forintot vett fel jogtalanul és ezzel az alakulat sértettnek ilyen összegű kárt okozott. Ebből ténylegesen 707.358 forint haszonra tett szert.

Az elsőfokú bíróság e tényállás alapján a III. r. terhelt cselekményét a Btk. 318. §-ának (1) bekezdésében meghatározott, a (4) bekezdésének a) pontja szerint minősülő és büntetendő társtettesként, folytatólagosan elkövetett csalás büntetettének és a Btk. 276. §-ában meghatározott és aszerint büntetendő folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségének minősítette.

A kölcsönös fellebbezések folytán másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2008. május hó 5. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott 6.Kbf.131/2007/9. számú ítéletével az

elsőfokú bíróság ítéletét a III. r. terhelt tekintetében helybenhagyta.

II. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a III. r. terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján - arra hivatkozással, hogy bűnösségének kimondására a büntető anyagi jog szabályainak a megsértése miatt került sor.

A HM rendelkezése alatt lévő lakások és helyiségek bérletéről, elidegenítéséről, valamint a lakhatás támogatásáról szóló 6/1994. (IV. 30.) HM rendelet elkövetéskor hatályos 178. §-ának (2) bekezdése szerint a hivatásos állomány tagját, továbbá a szerződéses állomány öt év szolgálatot már eltöltött, és összesen legalább tíz év szolgálatot vállalt tagját - a Hjt. 52. §-a szerinti vezénylés esetét kivéve - albérleti díj hozzájárulás illeti meg, ha

a) abban a lakásgazdálkodási körzetben, amelybe a szolgálati helye szerinti helyőrségi település is tartozik, nyilvántartott lakásigénylése van, és a

b) szállóférőhelyen történő elhelyezése helyhiány, vagy egyéni és családi körülményei miatt nem lehetséges.

E rendelkezés alapján vezénylés és áthelyezés esetén az állomány tagját feltétel és kérelem nélkül megilleti az albérleti díj hozzájárulás. A III. r. terheltet 2001. április hó 1. napjával a MH LEVKF 696/2001/Szü. számú parancsával vezényelte K.-ra, ezért őt is feltétel és kérelem nélkül illette volna meg az általa igénybe vett albérleti díj hozzájárulás, ezért folyósítására jogszerűen került sor.

A kifejtettekre figyelemmel a terhelt - miután nem követett el bűncselekményt - a felmentését indítványozta.

A Katonai Főügyészség a Bf.IX.198/2008 számú átiratában a felülvizsgálati indítványt nem találta alaposnak. Álláspontja szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható. A III. r. terhelt az indítványában - téves és önellentmondásos jogi indokolással - lényegében nem is a jogerősen megállapított tényállást támadja. Ezért az ügyészség azt indítványozta, hogy a Legfelsőbb Bíróság a III. r. terhelt felülvizsgálati indítványának elutasítása mellett az azzal megtámadott ítéleteket - a Be. 426. §-a alapján - hatályában tartsa fenn.

A Legfelsőbb Bíróság a Be. 420. §-ának (1) bekezdése és a Be. 424. §-ának (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott, amelyen a védő a terhelt felülvizsgálati indítványát fenntartotta és részletesen indokolta.

Véleménye szerint a Legfelsőbb Bíróságnak kell állást foglalnia, van-e jelentősége annak, ha a terhelt az általa szerződéssel lekötött lakásban ténylegesen benn lakik-e, vagy sem.

A felülvizsgálati indítvány elbírálása körében az sem közömbös, hogy a sértett katonai alakulat külföldön tartózkodó katonáknak folyósított bérleti díj kompenzációt.

A III. r. terhelt cselekményének elbírálása körében jelentősége lehet annak is, hogy a VI. r. terhelt szolgálati felettese volt.

A Katonai Főügyészség képviselője a tárgyaláson az átiratában foglaltakat fenntartotta.

A nyilvános ülésen a terhelt előadta, hogy 2004-ben a KBH „A” típusú nemzetbiztonsági vizsgálatát elvégezte és nem talált kockázatot.

III. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot az abban rögzített tényállás alapul vétele mellett egyrészt a felülvizsgálati indítványban megjelölt - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott - okból, valamint - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontjában írt eljárásjogi felülvizsgálati okok tekintetében - hivatalból [Be. 423. § (4)-(5) bek.] bírálta felül.

Ennek során a felülvizsgálati indítványt alaptalannak, a Katonai Főügyészség nyilatkozatát alaposnak találta.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítvány elbírálása során abból indult ki, hogy a Be. 423. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel, a felülvizsgálati eljárásban a tényálláshoz kötöttség érvényesül. Ennél fogva a kötelezően irányadó jogerős ítéleti tényállás alapulvételével kell és lehet állást foglalni a rendkívüli jogorvoslat tárgyában.

A III. r. terhelt indítványának lényege szerint vezénylése folytán - a vonatkozó (és az indítványában hivatkozott) HM rendelet rendelkezése alapján - az albérleti díj hozzájárulásra anélkül jogosult volt, hogy ténylegesen igénybe vett-e albérletet, illetve, hogy ezzel összefüggésben költsége merült-e fel.

A Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügyszózat határozata ellen akkor van helye, ha a terhelt felmentésére vagy az eljárás megszüntetésére, illetve a terhelt bűnösségének megállapítására, továbbá kényszergyógykezelésének elrendelésére a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor. Erre figyelemmel a

Legfelsőbb Bíróság a III. r. terhelt felülvizsgálatát érdemben bírálta el.

A Legfelsőbb Bíróság azt állapította meg, hogy a terhelt büntetőjogi felelősségre vonására a csalás bűntettében a büntető anyagi jog szabályainak a megsértése nélkül került sor.

A III. r. terhelt felülvizsgálati indítványában hivatkozott - fentebb már idézett - rendelkezés alapján az albérleti díj hozzájárulás azt illeti meg, akinek albérleti díj igénye van. Albérleti díj igénye értelemszerűen csak annak lehet, aki albérleti díjat fizet. Éppen ezért mondta ki a terhelt felülvizsgálati indítványában hivatkozott 6/1994. (IV. 30.) HM rendelet 178. §-ának (5) bekezdése, hogy az albérleti díj hozzájárulás mértéke a szerződéssel és számlával igazolt, rezsiköltséget nem tartalmazó albérleti vagy bérleti díj

E rendelkezés sem hagy kétséget a tekintetben, hogy aki albérleti díjat nem fizet, annak megtérítését sem igényelheti. Ezen nyilvánvalóan nem változtat az a körülmény, ha az albérleti díj igény alapjául szolgáló költséget hamis számlákkal igazolják.

III. r. terhelt mindezzel tisztában volt. Pontosan tudta, hogy az albérleti díj iránti igényét akkor teljesítik, ha az e címen ténylegesen felmerült költségeit megfelelő módon, számlával igazolja. Éppen ezért kellett hamis számlákat kiállítani és azokat becsatolni. A III. r. terhelt ezért vállalta a hamis számlák becsatolásával járó kockázatot is.

Ha a III. r. terhelt valóban úgy gondolta volna, hogy tényleges költségek és azokat igazoló hamis számla nélkül is jár az albérleti díj hozzájárulás, akkor semmi nem indokolta volna, hogy a jogszabály rendelkezése alapján automatikusan járó összegben a csalás feltételeit biztosító VI. r. terhelttel megosztozzon.

III. r. terhelt a társaival együtt valótlan tartalmú - magánokiratnak minősülő - számlák felhasználásával jogtalan haszonszerzés végett tévedésbe ejtette az alakulatát, és ezzel összefüggésben, az ügyben elbírált időszakban mindösszesen 1.414.716 forint kárt okozott.

Büntetőjogi felelősségre vonására mindkét, a terhére rótt bűncselekményben a büntető anyagi jog szabályainak a megsértése nélkül került sor.

A Legfelsőbb Bíróság ezért - miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423. §-ának (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, s a megtámadott határozatokat - a Be. 426. §-a alapján - a hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült bünygyi költséget a Be. 429. §-ának (1) bekezdésében foglaltak alapján az állam viseli.

A Legfelsőbb Bíróság határozata elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. §-a (4) bekezdésének a b) pontja zárja ki.

A Be. 418. §-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. §-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Legfelsőbb Bíróság mellőzheti.

Budapest, 2009. április hó 30. napján.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Molnár Gábor s.k.
előadó bíró, Dr. Schäfer Annamária s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő
Bné